

11 ta' Mejju, 1964.

Imħallef:

**Is-S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C.,
B.A., LL.D., President**

Joseph Fava et

versus

Joseph Gullia ne.

**KAWZA ILLECITA — REGULAMENTI TAL-FOOTBALL
ASSOCIATION — KSUR TA'.**

Skond il-ligi l-kawza hi illecita meta hi projbta mill-ligi jew kuntrarju għall-morali jew l-ordni pubbliku.

B'ligi, f'dan il-kontest għandu jfthiehem il-ligi tal-pajjiż, u mhux ir-reguli ta' l-Association tal-Football. Hu desiderabbli haf-na illi r-Rules kolha jiġu osservati minn d'wuk kollha li għalihom huma applikabbili u l-ksur tagħhom jista jagħti

lok għal proceduri diżziplinari li huma f'iprovdu. Iżda dan ma jfissirx illi kull kundrall li jstr anki b'kontravvenzjoni ta' daww ir-reguli jista' dejjem jingħad li għandu kawża li hi kontra l-ordni pubbliku.

Il-Qorti, Rat l-avvizz tal-attur nomine quddiem il-Qorti Civili tal-Maġistrati għall-Gżira ta' Malta li bih talab li l-konvenuti jiġu kkundannati jhallsu lura s-somma ta' għaxar liri li l-istess Bugelli kien hallas lis-St. George's F.C. taht kondizzjoni risolutiva li avverat ruħha; bl-interessi minn notifika u bl-ispejjeż kompriżi daww tal-ittra nterpellatorja, u bl-ingunzjoni lill-konvenuti għas-subizzjoni.

Raġ il-verbal tal-erbgha ta' Ġunju, 1963 li bih il-partijiet għamlu riferenza għal-provi kollha li saru fil-kawża Nru. 240/1962. "Joseph Gulia vs. Dr. Joseph Spiteri Gonzi noe et" deċiża fis-sitta u għoxrin ta' Ġunju, 1962.

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti ta' l-erbgha u għoxrin ta' Diċembru 1963 li biha laqgħet it-talba ta' l-attur nomine wara li kkunsidrat:—

Mill-provi jirrizulta li l-mandanti tal-attur u d'sgħa min-nies oħra, xi żmien i'u kienu taw għaxar liri kull wieħed lis-St. George's Football Club, bil-kondizzjoni li l-flus jehduhom lura jekk il-player Mizzi jiġi trasferit lill xi Club ieħor. Dawn il-flus kienu harguhom biex il-Club ta' mitt l-ra (£100) lill-player Mizzi, u lill dan dawwruh professional minn amateur, għax hekk ried dan il-player. Fil-fatt wara xi ftit taż-żmien dan il-player Mizzi, il-Club ittrasferih lill-Football Club ta' tas-Sliema.

Ma ngħebet ebda prova biex turi li l-flus ma kienux ġew mahruġa b'dik il-kondizzjoni, u lanqas ma ġie kon-

testat li l'dik il-kondizzjoni avverat ruhha. Għalhekk ma hemx raġuni għaliex it-talba tal-attur ma tiġix milqugħa.

Rat iċ-ċittazzjoni li biha l-konvenuti appellaw minn dik is-sentenza u talbu li tiġi revokata bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-attur nomine.

Trattat l-appell il-Qorti kkunsidrat:—

L-aggravvji ta' l-appellanti huma tnejn.

Huwa fl-ewwel lok isostni illi d-donazzjoni in kwistjoni, bil-kondizzjoni apposta għaliha, saret mill-istess persuni li dak iż-żmien kienu l-komponenti tal-kumitat tal-Club. Dawk il-persuni għalhekk ġew ikkuntrattaw magħhom infushom u l-ftehim kien null u ma satax jivvinko'la l-Club.

Fuq dan ir-riliev l-appellat osserva, — fil-fehma tal-Qorti bir-raġun — illi dak li ġara għandu jiftihem f'sens illi kull wieħed minn dawk l-għaxar persuni fil-kwalita tiegħu personali kien qiegħed jiddona lil u jftihem ma' d-disa l-oħra bħala formanti l-kumitat u jirrappreżentaw lill-Club. In kwantu kien qed jidher il-flus minn butu kull wieħed minnhom kien qed jaġixxi personalment: l-oħrajn kollha kienu qiegħedin jirċievu dawk il-flus minn għandu għan-nom tal-Club li għalih aċċettawhom bil-kondizzjoni mposta mid-donant.

Imma jekk jingħad illi n-negozzju ġuridiku kien null minhabba nuqqas ta' rappreżentanza legittima tal-Club, dan ma jeskludix, fil-fehma tal-Qorti, id-dritt ta' ripetizzjoni, ġa la darba bħala fatt il-flus inħarġu u ġew approprjati għall-interess tal-Club li "ex hypothesi" irċevihom indebitament u għandu għalhekk jirrestitwihom.

Fit-tieni lok l-appellanti ssottomettew illi l-operazzjoni magħmula mill-appellat kella kawża lleċita u kwindi l-operazzjoni kienet nulla u bla effett. Fis-sottomissjoni ta' l-appellanti l-illeċieta kienet tirrigwarda tant lilu kemm il-Club, jew almenu żgur lilu, u għalhekk hu ma jistax jitlob ir-ripetizzjoni ta' dak li hallas in eżekuzjoni ta' dak il-ftehim (art. 1034 Kodiċi Ċivili). L-illeċieta l-appellanti jagħmluha tikkonsisti fil-fatġ ili d-donazzjoni kienet intiza biex il-flus jingħata lill-"player" li kien "amateur" biex isir "professional" u dan, huma jgħidu, kien proibit mir-Rules tal-Malta Football Association li kienu jorbtu tant lil dak il-"player" kemm lill-Club. Dawn ir-"rules" fir-rule numru 33 fil-parti intestata "Rules Governing Leagues, Cup Competitions and other matches", tiddisponi illi "no bonus or other consideration shall be paid to players on re-signing for their old club or joining a new one."

Edward Ba'dacchino, Segretarju tal-Malta Football Association xehed illi dan ir-regolament jivvinkola lill-Clubs kollha u l-kumitati li jiddiriguhom u l-'associations' li huma affiljati mal-Malta Football Association. Is-St. George's Football Club hu affiljat. Ix-xhud zied jgħid illi biex player, minn "amateur" isir "professional" m'għandux hliet jiffirma "professional form" pero l-imsemmi regolament jghodd għal kulhadd. 'Amateur' li jirċevi remunerazzjoni in konnessjoni mal-logħob tal-football isir professional 'ipso facto' u jista jġi punit talli rċeva l-hlas għax ir-regolament japplika tant għal min jirċevi l-hlas kemm għal min jagħmel il-hlas.

Minn naħa l-oħra Joseph Gulia xehed illi fiż-żmien li saret l-operazzjoni in kwistjoni ma kien hemm xejn fiha kontra r-rules ta' l-Association. L-operazzjoni bejn il-

kumitat u l-player Mizzi kienet għal kollox regolari tant illi saret fl-apert u għet registrata fil-minuti tal-kumitat

Anqas jidher mill-proċess illi kontra l-Ciub jew kontra l-player Mizzi tt'eħdu mill-Association ebda proċeduri dix-xiplinari.

Il-Qorti: pero ma jidhrilix li għandha tżonn tiddeċiedi jekk fil-fatt kienx hemm f'dan il-każ ksur tar-regolamenti fuq imsemmija u dan għal żewġ raġunijiet ċioe.

(a) Skond il-liġi l-kawża hi illeċita meta hi pprojbita mill-liġi jew kuntrarja għall-morali jew l-ordni pubbliku (art. 1033 Kodiċi Ċivili). L-appellanti ma jistgħux jippretendu evidentement illi, fil-każ prezenti, l-operazzjoni li saret jew l-iskop tagħha kien "projbit mill-liġi" għax b'"liġi" f'dan il-kuntest għandu jfithem il-liġi tal-pajjiż il-liġi pubblika u mhux, per eżempju, ir-regoli ta' l-Association tal-Football. Evidentement ukoll, l-appellanti ma jistgħux jippretendu illi fil-każ prezenti kien hemm xi haġa kontra l-"moralita", ċioe i-'buone costumi' kif dawn l-espressjonijiet komunement nifmuhom. Huma, pero, jissuġġerixxu illi l-operazzjoni kienet kontra l-ordni pubbliku għaliex li sport tal-Football hu sport popo'ari u mxerred mal-pajjiż kollu tant li xi whud isejhulu li sport nazzjonali u r-regolamenti ta' l-Association huma ntiż: biex jassiguraw illi dan li sport ikun organizzat u mmexxi sewwa. Il-Qorti tapprezza dan l-argument u tifhem l-interess publiku li hemm nvolut fih. Hemm ndubbjament aspetti tiegħu li jnteressaw l-ordni pubbliku bħal per eżempju dak li jipprevjeni l-korruzzjoni tal-players tant li din hi anki repressa severament mill-liġi. Dan pero ma jfisserx illi kull disposizzjoni tar-Rules ta' l-Association tolqot l-ordni pubbliku. Hu ċertament desiderabbli hafna illi r-Rules kollha jigu

osservati minn dawk kollha li għalihom huma applikabbli u l-ksur tagħhom jista jagħti lok għal proċeduri didiplinari li huma jipprovvedu. Izda dan ma jfisserx fil-fehma tal-Qorti illi kull kuntratt li jsir ank' b'kontravvenzjoni ta' dawk ir-regoli jista dejjem jingħad li għandu kawża li hi kontra l-ordni pubbliku. Fil-każ preżenti l-Qorti ma jidhrilix li gie pruvat illi l-ftehim partikolari in kwistjoni k'ien jikkontravvjoni xi disposizzjoni li hu talment u mill-viċini konnessa ma l-interess 'u l-ordni pubbliku li, għal din ir-raguni, għandu jiġi meqjus null u bla effett għall-finijiet Civili.

Fit-tieni lok il-Qorti hi wkoll inklinata li tirritjeni illi, kieku għal grazzja ta' l-argument kien jista jingħad li kien hemm illeċieta, din aktarx k'ienet biss min-naħa tal-Club u tal-Kumitat rappreżentant tiegħu meta hallas lill-Mizzi, milli min-naħa tas-singoli membri ta' dak il-Kumitat meta, fil-kwalita personali tagħhom hargu minn tagħhom il-flus biex tawhom lill-Club. U taħt dan l-aspett l-appellat kien ikollu dritt għar-ripetizzjoni. Ir-Rules ta' l-Association kien jivvinkolaw lill-Club u lill-Kumitat bħala tali, u talvolta lill-player Mizzi, imma ma k'ienux jivvinkolaw lill-appellat in kwantu li għalkemm membru tal-Kumitat, fil-kwalita u għan-nom tiegħu personali, iddona flusu lill-Club.

Mill-bqija ma gie sottomess xejn aktar kontra s-sentenza ta' l-ewwel Qorti.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiegħad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata bl-ispejjeż ta' l-appell kontra l-appellanti.